

Volwassenenonderwijs

Onderwijssecretariaat van de
Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap v.z.w.

Leerplan Lineaire opleiding

Vak	<i>Kleding</i>
Niveau	<i>1ste leerjaar</i> <i>2de leerjaar</i> <i>3de leerjaar</i> <i>4de vervolmakingsjaar</i> <i>5de specialisatiejaar</i>
Onderwijsvorm	<i>BSO 2 (voorheen LSBL)</i>

bestelnummer: **O/3/1998/28**

LEERPLAN voor de LAGER SECUNDAIRE BEROEPSLEERGANGEN

STUDIERICHTING	KLEDING
-----------------------	----------------

LESSENTABEL					
Vak	1ste leerjaar	2de leerjaar	3de leerjaar	4de vervolmakingsjaar	5de specialisatiejaar
TV Kleding	2	2	2	2	2
PV Kleding	4	4	4	4	4
Totaal	6u/week	6u/week	6u/week	6u/week	6u/week

1 TEN GELEIDE

In de lessentabel is een opdeling gemaakt in TV en PV.

In de werkstructuur van de verschillende leerjaren is de leerstof ingedeeld in technologie, basistechnieken en vormgeving.

De eigenheid van het kledingonderwijs vraagt dat theorie en praktijk van alle leerstofonderdelen geïntegreerd worden aangebracht. Het is dan ook wenselijk dat de 6 lessen door eenzelfde leerkracht worden gegeven. In elk geval is voortdurende coördinatie en overleg noodzakelijk.

2 BEGINSITUATIE

In het eerste leerjaar Kleding LSBL vinden we cursisten met:

- een grote verscheidenheid van leerniveau (zowel geschoolde als niet geschoolde cursisten);
- een groot verschil in leeftijd;
- een zeer uiteenlopende sociale achtergrond.

3 ALGEMENE DOELSTELLINGEN

- Naast vaardigheden, technisch en socio-cultureel inzicht is het nodig dat de leerling blijk geeft van een onmiddellijk levensgerichte persoonlijkheidsontwikkeling.
- Systematisch, doelgericht, onder leiding en zelfstandig kunnen werken.
- Gericht zijn op het in acht nemen van de veiligheidsreglementering.
- Blijk geven van persoonlijkheid en eigen smaak t.o.v. het marktaanbod van kleding.
- Gericht zijn op kwaliteit.
- Creatief zijn.
- Zelfstandig een eenvoudig werkstuk kunnen realiseren uitgaande van een bestaande vorm.

4 ATTITUDES

- Objectief en kritisch ingesteld zijn.
- Openstaan voor nieuwe technieken.
- Ordelijk en nauwkeurig kunnen werken.
- Veilig, efficiënt en milieubewust kunnen werken.
- In groepsverband kunnen functioneren.

5 SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN

De specifieke doelstellingen zijn onderverdeeld in basis- en uitbreidingsdoelstellingen.

De basisdoelstellingen (B) moeten door nagenoeg alle leerlingen worden bereikt, de uitbreidingsdoelstellingen (U) kunnen aangewend worden als middel tot differentiatie.

6 ALGEMENE METHODOLOGISCHE WENKEN

De cursisten moeten ervaren dat ze heel wat meer aankunnen dan ze zelf vermoeden; we moeten hen meer zelfvertrouwen geven door de doelstellingen aan te passen aan hun ontwikkelingsniveau, hun ervaringswereld en hun interessesfeer (inspelen op de beginsituatie). Een specifieke didactische benadering moet daarbij aansluiten.

Zij moet vooral concreet en minder verbaal-abstract georiënteerd zijn en een vormingspatroon ontwikkelen dat afwijkt van de andere secundaire onderwijsvormen door bijvoorbeeld in te gaan op de persoonlijke problemen van de leerling, waar dit nodig blijkt.

Een eigen inbreng leidt vanzelfsprekend tot een hogere graad van betrokkenheid en motivatie.

De leerlingen worden zo actief mogelijk betrokken bij het lesgebeuren.

Er wordt gewerkt volgens de **5 fasen van het technologisch proces**.

Modellen en te verwerken grondstoffen worden door de leerkracht bepaald in overleg met de leerlingen, rekening houdend met de voorschriften van het leerplan, de mogelijkheden en de interesse van de leerlingen.

Aansluitend bij het profiel van de leerlingen wordt de theorie steeds in functie van de praktijk behandeld.

Vakkenintegratie en projectmatig werken zijn zeker mogelijk en, gezien de talrijke didactische voordelen, steeds aan te raden.

7 STRUCTUUR EN INHOUD

KLEDING LSBL

1ste leerjaar

* TV Kleding
* PV Kleding

2 u/week
4 u/week

1 BEGINSITUATIE

Toelatingsvoorwaarden Lager Secundaire Beroepsleergangen - 1ste leerjaar:

Hij/Zij die voldaan heeft aan de voltijdse leerplicht. (zie omzendbrief SOZ (83) 12 (28/06/83) - gemeenschappelijk deel S.O.)

2 ALGEMENE DOELSTELLINGEN

Te bereiken op het einde van het 1ste leerjaar Kleding LSBL:

- modellen kunnen kiezen;
- maten kunnen nemen als basis voor de patroonkeuze;
- lichaamsmaten kunnen nemen als basis voor het aanpassen van het patroon;
- eenvoudige patronen zelfstandig kunnen tekenen vertrekkend van de opgenomen maten;
- modelpatronen uit raderbladen kunnen gebruiken;
- bijhorigheden kunnen kiezen in functie van het werkstuk;
- werkstukken kunnen uitvoeren volgens een gegeven werkvolgorde;
- kenmerken van goedpassende kledingstukken kunnen herkennen;
- handvaardigheid verwerven bij de afwerking van de kledingstukken;
- een naaimachine kunnen gebruiken.

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
		TECHNOLOGIE	
		1. De naaimachine	
De onderdelen van de machine herkennen en kunnen benoemen.	B		Documentatie en handleiding van de machine bespreken. De machine praktisch bespreken. (demonstratie) In coördinatie met de uit te voeren kledingstukken.
De machine kunnen vademmen.	B		
De machine kunnen instellen en efficiënt kunnen gebruiken.	B		
Eenvoudig onderhoud kunnen uitvoeren.	B		
Kleine storingen kunnen verhelpen.	B		
Hulpstukken efficiënt kunnen aanwenden.	B		Persvoeten, stofgeleiders, ... De naalddikte bepalen in functie van het werkstuk.
		2. Strijk- en persmateriael	
Strijkmateriael kunnen instellen.	B	- Strijkijzer	In coördinatie met de uit te voeren kledingstukken.
Strijkmateriael kunnen gebruiken	B		
Eenvoudig onderhoud kunnen uitvoeren	B		
Persmateriael kunnen instellen.	U	- Strijkpers - Kleefpers	In coördinatie met de uit te voeren kledingstukken.
Persmateriael kunnen gebruiken	U		
Eenvoudig onderhoud kunnen uitvoeren	U		

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
		BASISTECHNIEKEN	
		1. Stik- en naaitechnieken	
De basistechnieken kunnen uitvoeren in eenvoudige werkstukken.	B		De technieken die aan het einde van het 1ste leerjaar moeten gekend zijn vindt u terug in de lijst op pag. 32. Technieken steeds in functie van het werkstuk. Aan de hand van instructiefiches en verschillende uitgewerkte fasen van de technieken. Afgewerkte modeloefeningen gebruiken. Inoefenen tot een aanvaardbare kwaliteit bereikt is.
De basishandelingen van de machine kennen.	B		
Het nut inzien van juiste werkmethoden.	B		
		2. Snijtechnieken	
Het snijden kunnen voorbereiden op gemakkelijk te verwerken stoffen.	B	- Voorbereiden tot snijden	In functie van het uit te voeren werkstuk.
Kwaliteitsverschillen in grondstoffen kunnen herkennen.	B		
Inzicht verwerven in de verwerking van grondstoffen.	B		
De basishandelingen van het snijgereedschap kennen.	B	- Snijden	Veiligheidsvoorschriften en efficiënte werkwijze benadrukken.
De geknipte delen kunnen merken.	B	- Merken	
		3. Strijk- en perstechnieken	

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
De juiste strijk- en perstechniek kunnen toepassen op eenvoudige stoffen.	B	<ul style="list-style-type: none"> - Diverse weefsels - Tussen- en eindstrijk van kledingstukken <ul style="list-style-type: none"> - Kleven van tussenvoeringen op diverse stoffen 	In functie van het uit te voeren werkstuk. Wijzen op de veiligheidsvoorschriften.
		VORMGEVING	
		1. Patroon tekenen	
Een eenvoudig patroon kunnen herkennen en kunnen tekenen.	B		Klassikaal opbouwen van een patroon. Toepassen op een eenvoudig kledingstuk: b.v. strandtas, schort, toiletzak, ...
De maten kunnen opmeten.	B	- Maat nemen	Lengte- en breedtematen.
		2. Patroon overnemen	
Inzicht hebben in een modelpatroon.	B	- Modelpatroon	Toepassen op een eenvoudig werkstuk.
Controlematen kunnen meten en toepassen.	B	- Opgenomen maten controleren en toepassen	Lengte- en breedtematen.
Een nauwkeurig knippatroon kunnen tekenen.	B	- Patroon omvormen tot knippatroon	
		3. Werkstukken	
Een eenvoudig werkstuk kunnen vervaardigen, rekening houdend met de vijf stappen van het technologisch proces.	B	<ul style="list-style-type: none"> - Behoeft (probleem) - Oplossing zoeken (kiezen) - Uitvoeren (realiseren) - Ingebruikname - Evalueren (beoordelen) 	De werkstukken die de cursisten in de loop van het 1ste leerjaar moeten vervaardigen vindt u terug in de lijst met uitvoeringstechnieken (zie pag. 36).

KLEDING LSBL

2de leerjaar

* TV Kleding
* PV Kleding

2 u/week
4 u/week

1 BEGINSITUATIE

Toelatingsvoorwaarden Lager Secundaire Beroepsleergangen - 2de leerjaar:

- a) Hij/Zij die in een afdeling met dezelfde oriëntatie ofwel het 1ste leerjaar van de lager secundaire technische of beroepsleergangen, ofwel het 2de leerjaar van een lager secundaire technische of beroepsschool, beëindigd heeft met 50 % van het totaal der punten;
- b) of slaagt voor een toelatingsexamen. (wanneer de cursisten de Nederlandse taal niet beheersen kan een toelatingstest hier uitsluitend over geven)

2 ALGEMENE DOELSTELLINGEN

Te bereiken op het einde van het 2de leerjaar Kleding LSBL:

- modellen kunnen kiezen aangepast aan de persoonlijkheid van de klant;
- technieken kennen om patronen te verbreden, te versmallen en te verkorten volgens de opgenomen maten;
- over de noodzakelijke naadwaarden in functie van de afwerking kunnen oordelen;
- controle kunnen uitvoeren op de naadlengtes en merktekens;
- het belang inzien van een bestudeerd knipplan;
- bijhorigheden oordeelkundig kunnen kiezen in functie van het werkstuk;
- eenvoudige pasfouten kunnen opsporen en verbeteren op persoon en patroon;
- de overlock kunnen gebruiken;
- strijk- en perstechnieken kennen in functie van de eigenschappen van de te verwerken weefsels.

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
		TECHNOLOGIE	
		1. De overlock	
De overlock kunnen instellen.	B		Documentatie en handleiding bespreken. Demonstratie. In coördinatie met de uit te voeren kledingstukken.
De overlock kunnen gebruiken.	B		
Eenvoudig onderhoud kunnen uitvoeren.	B		
		2. Indeling van de textielvezels	
Textielvezels kunnen situeren in hoofdgroepen en kunnen indelen naar oorsprong.	B	- Natuurlijke vezels . plantaardig . dierlijk	
		- Kunstmatige vezels	
		- Synthetische vezels	
		- Gemengde vezels	
		BASISTECHNIEKEN	
		1. Stik- en naaitechnieken	
De basistechnieken, met een aanvaardbare kwaliteit, kunnen uitvoeren in werkstukken.	B		De technieken die aan het einde van het 2de leerjaar moeten gekend zijn vindt u terug in de lijst op pag. 32. Techniek steeds in functie van het werkstuk. Technieken toepassen op diverse stoffen Aandacht voor het gebruik van aangepaste hulpapparatuur. Aan de hand van werkdocumenten. Inoefenen tot een aanvaardbare kwaliteit bereikt is.
Op een correcte manier met de machine kunnen omgaan.	B		
De instructiefiche kunnen lezen.	B		

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
Inzicht verwerven in juiste handgrepen en werkmethoden.	B		
		2. Snijtechnieken	
Het snijden kunnen voorbereiden op diverse stoffen.	B	- Voorbereiden tot snijden	In functie van het uit te voeren werkstuk.
Fouten in de grondstoffen kunnen opsporen.	B		
Een voordelig snijplan kunnen nastreven.	B		
Het snijgereedschap kunnen gebruiken.	B	- Snijden	Veiligheidsvoorschriften en efficiënte werkwijze benadrukken.
De geknipte delen op een efficiënte manier kunnen merken.	B	- Merken	
		3. Strijk- en perstechnieken	
De juiste strijk- en perstechniek kunnen toepassen op stoffen.	B	- Diverse weefsels - Tussen- en eindstrijk van kledingstukken - Kleven van tussenvoeringen op diverse stoffen	In functie van het uit te voeren werkstuk. Wijzen op de veiligheidsvoorschriften. Het gebruik van strijkkussens wordt meer toegepast in het 2de leerjaar dan in het 1ste leerjaar.
		VORMGEVING	
		1. Patroon tekenen	
Maten kunnen opnemen.	B		
Het basispatroon volgens opgenomen maten kunnen tekenen.	B	- Basispatroon	
Kenmerken van het basispatroon kunnen aanwenden als basis voor verschillende lijnvormen.	B	- Lijnpatroon	
Eenvoudige details in een lijnpatroon kunnen tekenen.	B	- Modelpatroon	Plaatsbepaling van platstuk, naden, zakken, sluitingen, ...
Patronen kunnen vervolledigen tot een knippatroon.	B	- Knippatroon	Aan de hand van foto's en tekeningen.
De juiste verhoudingen kunnen bepalen.	B		
De lengte- en breedtefouten kunnen opsporen.	B	- Lengte- en breedtefouten	

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
		2. Patroon overnemen	
De verschillende details van patronen kunnen herkennen.	B	- Bespreking model	Aan de hand van modeboeken.
Inzicht verwerven in het patroon.	B	- Patroon overnemen uit raderblad	
Kleine aanpassingen kunnen doorvoeren aan het patroon.	B	- Eigen maat toepassen - Modelwijzigingen naar eigen keuze	Modebeeld.
Knippatronen kunnen tekenen	B	- Knippatroon tekenen	Bovenstof, voering en tussenvoering. Demonstreren.
Nepen kunnen verplaatsen.	U	- Neepverplaatsing	In coördinatie met de uit te voeren kledingstukken.
Nepen kunnen verwerken.	U	- Neepverwerking	
		3. Werkstukken	
Een werkstuk kunnen vervaardigen rekening houdend met de vijf stappen van het technologisch proces.	B	- Behoeft (probleem) - Oplossing zoeken (kiezen) - Uitvoeren (realiseren) - Ingebruikname - Evalueren (beoordelen)	De werkstukken die de cursisten in de loop van het 2de leerjaar moeten vervaardigen vindt u terug in de lijst met uitvoeringstechnieken (zie pag. 36).

KLEDING LSBL

3de leerjaar

* TV Kleding
* PV Kleding

2 u/week
4 u/week

1 BEGINSITUATIE

Toelatingsvoorwaarden Lager Secundaire Beroepsleergangen - 3de leerjaar:

- a) Hij/Zij die in eenzelfde afdeling ofwel het 2de leerjaar van de lager secundaire technische of beroepsleergangen, ofwel het 3de leerjaar van een lager secundaire technische of beroepsschool, heeft beëindigd met 50 % van het totaal der punten;
- b) of slaagt voor een toelatingsexamen. (wanneer de cursisten de Nederlandse taal niet beheersen kan een toelatingsproef hier uitsluitel over geven)

2 ALGEMENE DOELSTELLINGEN

Te bereiken op het einde van het 3de leerjaar Kleding LSBL:

- modelwijzigingen kunnen aanbrengen in het patroon;
- het patroon kunnen vervolledigen met de noodzakelijke delen voor de afwerking;
- kennis hebben van de voornaamste textielvezels in functie van de aankoop en de verwerking;
- bijhorigheden i.v.m. het werkstuk oordeelkundig kunnen kiezen, combineren en gebruiken;
- zelfstandig een werkvolgorde kunnen opstellen en uitvoeren;
- getekende of geschreven informatie in verband met de afwerking kunnen lezen en uitvoeren;
- kenmerken van goedpassende kledingstukken kunnen aanwenden om de pasfouten op te sporen en te verbeteren op persoon en patroon;
- verschillende machines kunnen gebruiken;
- strijk- en perstechnieken zelfstandig kunnen toepassen;
- de totale kwaliteit kunnen beoordelen;
- zelfstandig kunnen werken in de aangegeven functies.

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
		TECHNOLOGIE	
		1. De snelstikker	
Kennismaken met de snelstikker.	B		
De machine kunnen instellen en efficiënt kunnen gebruiken.	U		Praktisch bespreken. (demonstratie)
De draadspanning kunnen regelen in functie van de te verwerken stoffen.	U		
Kleine storingen kunnen herstellen.	U		
Eenvoudig onderhoud kunnen uitvoeren.	U		
		2. Indeling van de textielvezels	
De verschillende vezels kunnen onderscheiden.	B	- Natuurlijke vezels · plantaardig · dierlijk	
		- Kunstmatige vezels	
		- Synthetische vezels	
		- Gemengde vezels	
De herkomst en de kenmerken kunnen opsommen.	B		
De eigenschappen en het gebruik kennen.	B		
Niet geweven en geweven stoffen kunnen onderscheiden.	B	- Weefsels	Geweven: platbinding, keperbinding, Niet geweven: vlieseline, vilt,
		BASISTECHNIEKEN	
		1. Stik- en naaitechnieken	
De basistechnieken, met voldoende vaardigheden en een goede kwaliteit, kunnen uitvoeren in moeilijke werkstukken.	B		De technieken die aan het einde van het 3de leerjaar moeten gekend zijn vindt u terug in de lijst op pag. 32. Techniek steeds in functie van het werkstuk. Aandacht voor het gebruik van aangepaste hulpapparaten. Aan de hand van werkdocumenten.

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
De machinebewerkingen beheersen.	B		
Met een instructiefiche kunnen werken.	B		
De juiste handgrepen en werkmethoden kunnen toepassen.	B		
		2. Snijtechnieken	
De voorbereidende fasen tot het snijden kunnen uitvoeren op moeilijk verwerkbaar stoffen.	B	- Voorbereiden tot snijden	In functie van het uit te voeren werkstuk.
Controle van de grondstoffen kunnen uitvoeren.	B		
Op een verantwoorde manier het voordeligste snijplan nastreven.	B		
Het snijgereedschap beheersen.	B	- Snijden	Veiligheidsvoorschriften en efficiënte werkwijze benadrukken.
De geknipte delen op een efficiënte manier kunnen merken.	B	- Merken	
		3. Strijk- en perstechnieken	
De juiste strijk- en perstechniek kunnen toepassen op moeilijk verwerkbaar stoffen.	B	- Diverse weefsels - Tussen- en eindstrijk van kledingstukken - Kleven van tussenvoeringen op diverse stoffen	O.a. regenmantelstof, wollen stof, fluweel. In functie van het uit te voeren werkstuk. Wijzen op de veiligheidsvoorschriften.
		VORMGEVING	
		1. Patroon tekenen	
Maten kunnen opnemen.	B		
Het basispatroon volgens opgenomen maten zelfstandig kunnen tekenen.	B	- Basispatroon	
Het basispatroon kunnen omvormen tot verschillende lijnvormen.	B	- Lijnpatroon	
De verschillende patroonsoorten kunnen onderscheiden.	B		

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
Lijnpatronen op punt kunnen stellen met de nodige aanduidingen en coderingen.	B	- Modelpatroon	Plaatsbepaling van platstuk, naden, zakken, sluitingen
Patronen zelfstandig kunnen vervolledigen tot een knippatroon, voorzien van alle gegevens.	B	- Knippatroon	Aan de hand van foto's en tekeningen.
Pasfouten herkennen en kunnen verbeteren op persoon en patroon.	B		
De kenmerken van een goed passend kledingstuk kunnen aanwenden voor het ontdekken van fouten.	B		
		2. Patroon overnemen	
Alle patroondelen van een kledingstuk kunnen herkennen.	B	- Bespreking model	Aan de hand van modeboeken.
Inzicht hebben in het systeem van patronen.	B	- Patroon overnemen uit raderblad	
Een patroon volledig kunnen bijregelen.	B	- Eigen maat toepassen - Modelwijzigingen naar eigen keuze	Modebeeld.
Knippatronen individueel kunnen tekenen.	B	- Knippatroon tekenen	Bovenstof, voering en tusenvoering. Demonstreren.
Nepen kunnen verplaatsen.	B	- Neepverplaatsing	
Nepen kunnen verwerken.	B	- Neepverwerking	
Nepen gedeeltelijk en volledig kunnen wegwerken.	U	- Nepen wegwerken	
		3. Werkstukken	
Een moeilijk werkstuk kunnen vervaardigen rekening houdend met de vijf stappen van het technologisch proces.	B	- Behoeft (probleem) - Oplossing zoeken (kiezen) - Uitvoeren (realiseren) - Ingebruikname - Evalueren (beoordelen)	De werkstukken die de cursisten in de loop van het 3de leerjaar moeten vervaardigen vindt u terug in de lijst met uitvoeringstechnieken

KLEDING LSBL

4de vervolmakingsjaar

* TV Kleding
* PV Kleding

2 u/week
4 u/week

1 BEGINSITUATIE

Toelatingsvoorwaarden Lager Secundaire Beroepsleergangen - vervolmakingsjaar:

- a) Hij/Zij die in een afdeling met eenzelfde oriëntatie ofwel het 3de leerjaar van de lager secundaire beroepsleergangen ofwel het 4de leerjaar van een lager secundaire technische of beroepsschool beëindigd heeft met 50% van het totaal der punten.
- b) of slaagt voor een toelatingsexamen. (wanneer de cursisten de Nederlandse taal niet beheersen kan een toelatingstoets hier uitsluitend over geven)

In het 4de vervolmakingsjaar Kleding LSBL vinden we cursisten met:

- a) een grote verscheidenheid van leerniveau (zowel geschoolde als niet geschoolde cursisten);
- b) een groot verschil in leeftijd;
- c) een zeer uiteenlopende sociale achtergrond.

2 ALGEMENE DOELSTELLINGEN

Te bereiken op het einde van het 4de vervolmakingsjaar Kleding LSBL:

- een patroon kunnen tekenen van onderdelen van kledingstukken;
- experimenteel kunnen graderen;
- de verschillende stofsoorten kunnen herkennen en juist gebruiken;
- kenmerken van een goed passend kledingstuk kunnen aanwenden om de voornaamste pasfouten op te sporen en te verbeteren op persoon en patroon;
- het kledingstuk volledig kunnen aanpassen;
- werkstukken kunnen uitvoeren volgens een eigen ontwikkeld werkplan;
- kunnen afwerken in aanvaardbaar tempo;
- strijk- en perstechnieken kunnen aanpassen aan de eigenschappen van de te verwerken weefsels;
- een betere kwaliteit kunnen nastreven.

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
		TECHNOLOGIE	
		1. Stoffenlabels	
Textieletikettering kunnen lezen en verklaren.	B	- Soorten	Aanleggen van documentatiemap.
		BASISTECHNIEKEN	
		1. Stik- en naaitechnieken	
De basistechnieken, met voldoende vaardigheden en een goede kwaliteit, kunnen uitvoeren in diverse werkstukken.	B		De technieken die aan het einde van het 4de vervolmakingsjaar moeten gekend zijn vindt u terug in de lijst op pag. 32. Techniek steeds in functie van het werkstuk. Aandacht voor het gebruik van aangepaste hulpapparaten. Aan de hand van werkdocumenten.
De machinebewerkingen beheersen.	B		
Met een instructiefiche kunnen werken.	B		
De verschillende technieken kunnen toepassen in werkstukken.	B		Inoefenen tot een aanvaardbare kwaliteit bereikt is.
De juiste handgrepen en werkmethode kunnen toepassen.	B		
		2. Snijtechnieken	
De voorbereidende fasen tot het snijden kunnen uitvoeren op diverse stoffen.	B	- Voorbereiden tot snijden	In functie van het uit te voeren werkstuk.
Controle van de grondstoffen kunnen uitvoeren.			
Op een verantwoorde manier het voordeligste snijplan nastreven.	B		
Het snijgereedschap beheersen.	B	- Snijden	Veiligheidsvoorschriften en efficiënte werkwijze benadrukken.
De geknipte delen op een efficiënte manier kunnen merken.	B	- Merken	

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
		3. Strijk- en perstechnieken	
De juiste strijk- en perstechniek kunnen toepassen op diverse stoffen.	B	- Diverse weefsels - Tussen- en eindstrijk van kledingstukken - Kleven van tussenvoeringen op diverse stoffen	O.a. regenmantelstof, wollen stof, fluweel. In functie van het uit te voeren werkstuk. Wijzen op de veiligheidsvoorschriften.
		VORMGEVING	
		1. Patroon tekenen	
Maten kunnen opnemen.	B		
Het basispatroon volgens opgenomen maten zelfstandig kunnen tekenen.	B	- Basispatroon	
Het basispatroon kunnen omvormen tot verschillende lijnvormen.	B	- Lijnpatroon	
De verschillende patroonsoorten kunnen onderscheiden.	B		
Lijnpatronen op punt kunnen stellen met de nodige aanduidingen en coderingen.	B	- Modelpatroon	Plaatsbepaling van platstuk, naden, zakken, sluitingen, ...
Patronen zelfstandig kunnen vervolledigen tot een knippatroon, voorzien van alle gegevens.	B	- Knippatroon	Aan de hand van foto's en tekeningen.
Pasfouten herkennen en kunnen verbeteren op persoon en patroon.	B		
De kenmerken van een goed passend kledingstuk kunnen aanwenden voor het ontdekken van fouten.	B		
Het verband kunnen leggen tussen kenmerken en oorzaken om de fout te benoemen.	B		
		2. Patroon overnemen	
Alle patroondelen van een kledingstuk kunnen herkennen.	B	- Bespreking model	Aan de hand van modeboeken.
Inzicht hebben in het systeem van patronen.	B	- Patroon overnemen uit raderblad	
Een patroon volledig kunnen bijregelen.	B	- Eigen maat toepassen	Modebeeld.

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
		- Modelwijzigingen naar eigen keuze	
Knippatronen individueel kunnen tekenen.	B	- Knippatroon tekenen	Bovenstof, voering en tusenvoering. Demonstreren.
Nepen kunnen verplaatsen.	B	- Neepverplaatsing	
Nepen kunnen verwerken.	B	- Neepverwerking	
Nepen gedeeltelijk en volledig kunnen wegwerken.	U	- Nepen wegwerken	
		3. Werkstukken	
Een moeilijk werkstuk kunnen vervaardigen rekening houdend met de vijf stappen van het technologisch proces.	B	- Behoeft (probleem) - Oplossing zoeken (kiezen) - Uitvoeren (realiseren) - Ingebruikname - Evalueren (beoordelen)	De werkstukken die de cursisten in de loop van het 4de vervolmakingsjaar moeten vervaardigen vindt u terug in de lijst met uitvoeringstechnieken

KLEDING LSBL

5de specialisatiejaar

* TV Kleding
* PV Kleding

2 u/week
4 u/week

1 BEGINSITUATIE

Toelatingsvoorwaarden Lager Secundaire Beroepsleergangen - specialisatiejaar:

- a) Hij/Zij die in een afdeling met eenzelfde oriëntatie ofwel het 3de leerjaar van de lager secundaire beroepsleergangen ofwel het 4de leerjaar van een lager secundaire technische of beroepsschool beëindigd heeft met 50% van het totaal der punten.
- b) of slaagt voor een toelatingsexamen. (wanneer de cursisten de Nederlandse taal niet beheersen kan een toelatingsproef hier uitsluitel over geven)

In het 5de specialisatiejaar Kleding LSBL vinden we cursisten met:

- a) een grote verscheidenheid van leerniveau (zowel geschoolde als niet geschoolde cursisten);
- b) een groot verschil in leeftijd;
- c) een zeer uiteenlopende sociale achtergrond;
- d) met reeds een aantal jaren kleding achter de rug.

2 ALGEMENE DOELSTELLINGEN

Te bereiken op het einde van het 5de specialisatiejaar Kleding LSBL:

- modellen aangepast aan de mode en de persoonlijkheid van de persoon kunnen kiezen;
- vertrekkend van specifieke maten zelfstandig een patroon kunnen tekenen;
- modelintekeningen kunnen maken;
- verschillende materialen en bijhorigheden kunnen gebruiken in functie van een bepaald kledingstuk;
- de juiste afwerking kunnen kiezen, afhankelijk van de stofsoort;
- zelfstandig kunnen passen en verbeteren op persoon en in patroon;
- een kledingstuk zelfstandig kunnen afwerken;
- strijk- en perstechnieken kunnen aanpassen aan het uit te werken kledingstuk.

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
		TECHNOLOGIE	
		1. Materialen	
Specifieke materialen en stoffen kunnen gebruiken voor een bepaald kledingstuk.	B		Verschillende soorten laten zien (zakkenvoering, broekband, haak en oog, kameelhaar, viltex).
Eigenschappen en gebruik kennen en het onderhoud kunnen bespreken.	B		
Toebehoren juist kunnen kiezen.	B	BASISTECHNIEKEN	
		1. Stik- en naaitechnieken	
De basistechnieken, met voldoende vaardigheden en een goede kwaliteit, kunnen uitvoeren in diverse werkstukken.	B		De technieken die aan het einde van het 4de vervolmakingsjaar moeten gekend zijn vindt terug in de lijst op pag. 32. Techniek steeds in functie van het werkstuk. Aandacht voor het gebruik van aangepast hulpapparatuur. Aan de hand van werkdocumenten.
Specifieke afwerking kunnen gebruiken en zelfstandig kunnen uitvoeren.	B		
De machinebewerkingen beheersen.	B		
Met een instructiefiche kunnen werken.	B		
De verschillende technieken kunnen toepassen in werkstukken.	B		Inoefenen tot een aanvaardbare kwaliteit bereikt is.
De juiste handgrepen en werkmethoden kunnen toepassen.	B		

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
		2. Snijtechnieken	
De voorbereidende fasen tot het snijden kunnen uitvoeren op diverse stoffen en materialen.	B	- Voorbereiden tot snijden	In functie van het uit te voeren werkstuk.
Controle van de grondstoffen kunnen uitvoeren.			
Op een verantwoorde manier het voordeligste snijplan nastreven.	B		
Het snijgereedschap beheersen.	B	- Snijden	Veiligheidsvoorschriften en efficiënte werkwijze benadrukken.
De geknipte delen juist kunnen merken in functie van de afwerking.	B	- Merken	
		3. Strijk- en perstechnieken	
De juiste strijk- en perstechniek kennen in specifieke kledingstukken en materialen.	B	- Diverse stoffen en specifiek weefsel en materialen	O.a. stoffen voor herenbroek, herenhemd en vest.
		- Tussen- en eindstrijk van kledingstukken	In functie van het uit te voeren werkstuk. Wijzen op de veiligheidsvoorschriften.
		- Gebruik van special weefsel op materialen en tussenvoeringen.	Demonstreren.
		VORMGEVING	
		1. Patroon tekenen	
Verschillende en specifieke maten kunnen opnemen.	B		
Patronen kunnen tekenen naar maat.	B	- Modelpatroon	

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
Inzicht verwerven in de werkwijze.	B		
Verskillende lijnen kunnen tekenen rekening houdend met de juiste verhoudingen.	B		
Zelfstandig een knippatroon kunnen maken voorzien van alle gegevens, afhankelijk van de afwerking.	B	- Knippatroon	
Pasfouten zelfstandig herkennen en kunnen verbeteren op persoon en in patroon.	B	- Pasfouten	Herenpantalon.
		2. Patroon overnemen	
De patroondelen van een kledingstuk kunnen herkennen.	B	- Bespreking model	
Juist en nauwkeurig een patroon kunnen overtekenen.	B	- Meermatenpatroon - Raderblad	
Het verschil kennen tussen verschillende patroonsoorten.	B		
Inzicht verwerven in het systeem van patronen.	B		
Een patroon volledig kunnen vervolledigen.	B	- Eigen maat toepassen - Modelwijzigingen naar eigen keuze	Modebeeld. Aanpassen aan de persoon.
Patronen individueel kunnen tekenen, rekening houdend met de afwerking.	B	- Knippatroon tekenen	Bovenstof, voering, tusenvoering en speciale materialen. Demonstreren.
Pasfouten herkennen en kunnen verbeteren op persoon en in patroon.	B	- Pasfouten	
		3. Werkstukken	
Een specifiek werkstuk kunnen vervaardigen rekening	B	- Behoeft (probleem)	De werkstukken die de cursisten in de loop

DOELSTELLINGEN	B/U	LEERINHOUDEN	METHODOLOGISCHE WENKEN
houdend met de vijf stappen van het technologisch proces.		<ul style="list-style-type: none"> - Oplossing zoeken (kiezen) - Uitvoeren (realiseren) - Ingebruikname - Evalueren (beoordelen) 	van het 5de specialisatiejaar moeten vervaardigen vindt u terug in de lijst met uitvoeringstechnieken (zie pag. 36).

STIK- EN NAAITECHNIEKEN

De stik- en naaitechnieken moeten gekend zijn op het einde van het aangeduide leerjaar (b.v. de rafelnaad moet gekend zijn op het einde van het 1ste leerjaar; een polsboord moet gekend zijn op het einde van het 2de leerjaar)

TECHNIEKEN	1ste leerjaar	2de leerjaar	3de leerjaar	4de vervolmakingsja ar	5de specialisatiejaar
STIKKEN					
evenwijdig	X				
stoppen en hechten	X				
fronsen	X				
nepen	X				
zigzag	X				
NADEN					
rafelnaad	X				
Engelse naad	X				
platte naad	X				
ZOMEN					
enkele inleg	X				
dubbele inleg	X				

rechte zoom aan mantel		X			
ronding aan mantel			X		
BOORDEN					
rechte bies	X				
biaislint	X				
polsboord		X			
TECHNIEKEN	1ste leerjaar	2de leerjaar	3de leerjaar	4de vervolmakingsja ar	5de specialisatiejaar
ZAKKEN					
opgestikte zak	X				
zak met lendenband en gulpsluiting					X
achterzak in heren-pantalon					X
borstzakje					X
steekzak		X			
met 1 bies			X		
met 2 biezen			X		
in naad		X			
opgestikt met voering			X		
met staande klep			X		

regenmantelzak				X	
klepzak				X	
blazerzak				X	
modische zak (U)				X	
HALSAFWERKING					
belegsel op vorm	X				
incrustatie				X	
kraag&opslag viltex					X
kraag uit 1 deel		X			
kraag uit 2 delen		X			
sjaalkraag			X		
kraag & opslag				X	
TECHNIEKEN	1ste leerjaar	2de leerjaar	3de leerjaar	4de vervolmakingsja ar	5de specialisatiejaar
SLUITINGEN					
rits met 1 bies		X			
rits met 2 biezen		X			
rits in lange broek		X			
haak en oog heren- pantalon					X

onzichtbare rits				X	
machinaal geborduurd knoopsgat	X				
gebiesd knoopsgat			X		
kleermakersknoopsgat				X	
blinde sluiting bloes		X			
blinde sluiting jas				X	
polopat		X			
LENDENBAND					
zonder voering	X				
met voering		X			
herenpantalon					X
op vorm			X		
SPLITTEN					
open split	X				
roksplit zonder voering	X				
roksplit met voering		X			
hemdmouwsplit		X			
TECHNIEKEN	1ste	2de	3de	4de vervolmakingsja	5de specialisatiejaar

	leerjaar	leerjaar	leerjaar	ar	
Amerikaanse mouw-split		X			
tailleursmouwsplit				X	
mantelsplit				X	
HANDNAAIEN					
knoop	X				
haak en oog	X				
lus				X	
zoom	X				
pikeren					X
onzichtbare steek		X			

UITVOERINGSTECHNIKEN

1ste leerjaar (4 werkstukken):

1 werkstuk te kiezen uit	strandtas
	schort
1 werkstuk te kiezen uit	nachtkleed
	nviana
1 werkstuk te kiezen uit	kameras
	badias
1 werkstuk te kiezen uit	kinderjurk
	zomerbloes
1 werkstuk te kiezen uit	rok
	lange broek
	bermuda

2de leerjaar:

minstens 4 werkstukken te kiezen uit	rok
	hemdsbloes
	lange broek
	jurk
	vest (zonder kraag)
	kledingstuk in rekbare stof

3de leerjaar:

minstens 3 werkstukken te kiezen uit	ensemble met rok, lange broek of jurk
	regenmantel
	blouson
	zomerkleding

winterias

4de vervolmakingsjaar:

minstens 3 werkstukken te kiezen uit	ensemble met rok, lange broek of jurk
	regenmantel
	blouson
	zomerkleding
	winterias
	feestkleding

5de specialisatiejaar:

minstens 3 werkstukken te kiezen uit	herenhemd
	herenpantalon
	herenvest
	feestkleding
	kledingstuk in leder of daim

8 EVALUATIE

Het leerplan voorziet niet in concrete opdrachten. Opgaven moeten opgesteld worden in functie van de te bereiken doelstellingen, de beschikbare tijd en het voorhanden zijnde materiaal en materieel.

Elke doelstelling van het leerplan moet ten minste één keer geëvalueerd worden. Als alle leerlingen alle opgaven uitgevoerd hebben en alle criteria geëvalueerd werden, is het duidelijk of de doelstellingen bereikt werden.

Wanneer de leerlingen een werkstuk vervaardigen of een opdracht uitvoeren, krijgt elk aspect hiervan de aandacht.

Binnen de doe-activiteiten zijn een aantal factoren te onderscheiden :

- . cognitieve factoren : b.v. inzicht, argumentatie, ideeën, technische kennis;
- . psycho-motorische vaardigheden : b.v. juiste weergave van verhoudingen, gebruik van materialen, oog-handcoördinatie, evenwicht;
- . werkmethode en attitudes : b.v. werken binnen vooropgestelde limieten, thema's, tijd, aantallen en formaten; orde en netheid, afwerking, presentatie, inzet, organisatie, sociale omgang, veiligheidsbewustzijn, verantwoordelijkheidsgevoel, nauwkeurigheid, zelfstandigheid;
- . beoordelingsvermogen.

Er kan ook op verschillende momenten worden geëvalueerd: tijdens het opstellen van een bewerkingsvolgorde, tijdens of na een bewerking of na een afwerking. Duidelijke afspraken met de leerlingen zijn hierbij noodzakelijk. Indien deze openheid er niet is, ontstaan betwistingen en blijft zelfevaluatie uit.

Evaluatie van PV Praktijk is een oordeel over :

- . een proces: evaluatie van de vorderingen en attitudes op geregelde tijdstippen en bij momentopnames tijdens de realisatie of dienstverlening;
- . een product: evaluatie van het product of de gepresteerde dienst.

Een zinvolle opdracht werkt een zinvolle evaluatie in de hand. Stimuleer de leerlingen door positieve appreciatie, maar wijs op fouten en tekortkomingen. Tussentijdse evaluaties en de evolutie van de leerling zijn van groot belang voor de eindevaluatie.

Maak duidelijke afspraken met de leerling, zo wordt het werk voor iedereen eenvoudiger. Leg bij elke opdracht uit op welke aspecten de nadruk ligt. De leerling ontwikkelt zo het vermogen om het eigen werk te evalueren. Een vereiste eigenschap van elke volwassene in zijn arbeid is immers zelfevaluatie.

Wij verwijzen naar de bundels over Evaluatie

EVAL AV : Algemene vakken - 1995

EVAL DOE : Doe-activiteiten TV, KV, PV - 1995

9 MINIMALE MATERIELE VEREISTEN

Leerlinggebonden:

- naaimachine;
- werktafel.

Klassikaal:

- overlock;
- strijkijzer en/of strijkpers;
- strijkplank(en);
- mouwplank(en);
- passpiegel;
- kniptafel (U);
- kleefpers (U);
- pasruimte of scherm (U);
- snelstikker (U);
- paspop.

10 BIBLIOGRAFIE

ARGON S.

Précis d'histoire du costume - Le costume masculin

(Jacques Lanore, Paris, 224788)

BELBIE

Het kostuum door de eeuwen heen

(Cantecleer, De Bilt, 313842)

DE BACKER R.

Mens, Kleding, Mode

(Beukenlaan 24, 9820 St.-Denijs-Westrem)

DELBOURG

La mode pour la vie

(Editions Autrement, 204899)

GERARD J.

De mode 1830-1920

(Heideland, Orbis)

KONIG R.

Sociologie van de mode

(Aula nr 124)

LAKEMAN M. & VAN DE STADT A.

Cultuur en kledinggedrag in de 20^e eeuw

(Wolters, Noordhoff, Groningen)

LATOUR A.

Tovenaars van de grote mode

(Bussum, Ruys)

LAVER J.

Kostuumgeschiedenis

(Cantecleer, De Bilt, 203245)

PORTNOY E.

De geklede mens

(Cantecleer, De Bilt, 274914)

PROCTER J.

Zo ben je op je best

(Het Spectrum, Antwerpen, 284782)

SALVY CL.

J'ai vu vivre la mode

(Paris, Athéne, Fayard)

TILKE M.

Encyclopédie du costume

(Albert Morancé, Paris, 334665)

WOLDRINGH M.

Kostuumgeschiedenis

(Wolters, Noordhoff, Groningen)

DRAKE N.

Hedendaagse mode-illustraties

(I.P.B., Jesusstraat, Antwerpen)

DUCHESNEAU

Passeport de beauté

(I.P.B. Jezusstraat, Antwerpen)

IRELAND P.S.

Modetekenen

(Cantecleer, De Bilt)

KENNETH F.

Geheimen van de couturiers

(Cantecleer, De Bilt)

LOEFF & UBBINK

Ontwerpen en presenteren

(Cantecleer, De Bilt)

VAN GIJSEL

De illusie van de modetekening

(Cantecleer, De Bilt)

CENTEXBEL

Bibliotheek - Textiellaboratorium

Campus U.G. Zwijnaarde, 9000 Gent

C.E.T.I.H.

Règlages courants de la surgeteuse-raseuse

(I.P.B., Jezusstraat, Antwerpen)

COBOT

Centrum voor opleiding, bij- en omscholing van de textiel- en breigoednijverheid.

Mediatheek informatie, Burggravenlaan 40, 9000 Gent.

COBOT

Mediatheek - inventaris

(Burggravenlaan 40, Gent)

C.R.D.P. - CAEN

Les machines spéciales de fabrication

(I.P.B., Jezusstraat, Antwerpen)

C.R.D.P. - CAEN
De stiksteekmachine
(I.P.B., Jezusstraat, Antwerpen)

DE BRUYN A.
Basistechnieken, textiele werkvormen
(Wolters, Noordhoff, Groningen)

DE CRAECKER, e.a.
Textieltechnologie
Uitgeverij Plantyn, Deurne.

DETEX
Stoffenvademecum, 4 delen met grote stalen
(Wolters, Noordhoff, Groningen)

ETITEX
Het textiel ABC (1996)
Montoyerstraat 24, 1000 Brussel.

FEBELTEX
(Belgische Federatie van de Textielnijverheid)
Textielbenamingen
Montoyerstraat 24, 1000 Brussel.

HOFER, A.
Stoffe 1: Textielrohstoffe - Garne - Effekte, Schriftenreihe der Textil - Wirtschaft
Deutscher Fachverlag GMBH Frankfurt am Main.

HOFER, A.
Stoffe 2: Bindung - Gewebemusterung - Veredlung, Schriftenreihe der Textil - Wirtschaft
Deutscher Fachverlag GMBH Frankfurt am Main.

Hoger Rijksinstituut voor Textiel en Kunststoffen
Documentatiecentrum
Voskenslaan 372, 9000 Gent.

IVOC v.z.w.
Instituut voor vorming en onderzoek in de confectie.
Montoyerstraat 31 - 1000 Brussel.
Tel. 02/511 53 50
Fax. 02/511 71 91

IVOC-Vormingscyclus,
Textielgrondstoffen voor de confectie, 1996

STV-studie
“Van Taylor naar tailor?”
“Teamwerk in de kleding- en confectiesector”
door Patrick Roelandt

STV-brochure

“Slank is in de mode?”

Teamwerk in de kleding- en confectiesector”

door Patrick Roelandt.

RUCA-studie

“Arbeidsorganisatie in een veranderende confectie-industrie”

door Rik Huys.

HIVA-studie

“Opleiding op maat van werknemers”

door Mieke van Gramberen.

IVOC-dossier

“Stikwerk discussiestof”.

“Praktisch handboekje voor de confectiemedewerker”

“Kwaliteitszorg in de confectie. Praktische wegwijzer voor de confectioneur die vooruit wil”.

“De kleding- en confectiesector in België”.

IVOC-Confectie-knipsekrant (gratis abonnement).

SCHRIJNEMAKERS e.a.

Textielwaren

(Wolters, Noordhoff, Groningen)

TEN CATE

De productie van textiel

(I.P.B. Jezusstraat, Antwerpen)

VAN PAASSEN en RUYGROK

Textielwaren

Uitgeverij Wolters - Noordhoff.

ALDRICH W.

Patroontekenen: Herenkleding

(I.P.B., Jezusstraat, Antwerpen)

ALDRICH W.

Patroontekenen: Dameskleding

(I.P.B., Jezusstraat, Antwerpen)

BOIS, VIALARD

Enseignements de la coupe pour vêtements féminins

(I.P.B., Jezusstraat, Antwerpen)

C.E.T.I.H.

Patronage-Graduation - Chemiserie masculine

(CETIH, Paris 294787)

ESMOD

Méthode de coupe: Vêtements féminins

(I.P.B., Jezusstraat, Antwerpen)

ESMOD

Méthode de dessin

(I.P.B., Jezusstraat, Antwerpen)

HOUDRE

Patrons de vêtements masculins

(I.P.B., Jezusstraat, Antwerpen)

VAUCLAIR W.

Méthode de coupe pour hommes

(I.P.B., Jezusstraat, Antwerpen)

VEKEMAN A. & ROELS L.

VR-Basisvormgeving in de kleding

(VEROCAD - St.-Baafkouter 1, 9110 Gent)

VROOM F.

Basistechnieken Mode en Kleding

(Wolters, Noordhoff, Groningen)

11 NUTTIGE ADRESSEN

IPB

Jezusstraat 16
2000 Antwerpen

ETTIX

Lange Leemstraat 137
2018 Antwerpen
Tel. (03)230 18 70

COBOT

Burggravenlaan 40
9000 Gent

IVOC

Montoyerstraat 31
1000 Brussel
Tel. (02)511 53 50

Nationaal Katoeninstituut

Handelstraat 10
1040 Brussel

Nationaal Wolsecretariaat

Rogiercentrum 18/4
1210 Brussel

Nationaal Vlasinstituut

Koningsstraat 74
1040 Brussel

Provinciaal Textiel- en Kostuummuseum Vrieselhof

Leerkracht kan hier ook informatie vinden, er kunnen workshops aangevraagd worden voor: weven, spinnen, ...

Schildesteenweg 79
2520 Ranst
Tel. (03)383 46 80

Aters-handwerken

Handwerkbenodigheden, creatieve materialen, ...

Dageraadplaats 29
2018 Antwerpen
Tel. (03)239 14 63

INHOUD

Leerplan bestemd voor
2

1 Ten geleide
3

2 Beginsituatie
3

3 Algemene doelstellingen
3

4 Attitudes
4

5 Specifieke doelstellingen
4

6 Algemene methodologische wenken
4

7 Structuur en inhoud
5

- **Kleding 1ste leerjaar**
6
- **Kleding 2de leerjaar**
11
- **Kleding 3de leerjaar**
16
- **Kleding 4de specialisatiejaar**
22
- **Kleding 5de specialisatiejaar**
27

- **Stik- en naitechnieken**
32

- **Uitvoeringstechnieken**
36

8 Evaluatie
38

9 Minimale materiële vereisten
39

10 Bibliografie
40

11 Nuttige adressen
45